

Poznań, dnia 31 stycznia 2006r.

WK-0911/60/2005

Pan
Dariusz Grzywiński
Wójt
Gminy Strzałkowo

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok 2004.

Kontrola wykazała, że nie został wykonany jeden wniosek pokontrolny sformułowany na podstawie wyników poprzedniej kontroli. Ponownie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ewidencji konta 226 – „Długoterminowe należności budżetowe”.

Wyniki zakończonej kontroli wykazały nieprawidłowości spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, a mianowicie:

1. Wójt nie ustalił w formie pisemnej procedur kontroli, o których mowa w art. 35a ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.), do czego został zobowiązany przepisami art. 35a ust. 3 ustawy. Tym samym nie kontrolował realizacji procedur przez podległe i nadzorowane jednostki sektora finansów publicznych, co stanowiło naruszenie art. 127 ust. 2 i 3 ustawy. Mimo braku procedur w 2004 roku Wójt zlecił przeprowadzenie kontroli finansowej w podległych jednostkach organizacyjnych. W czasie trwania kontroli procedury zostały opracowane.
2. W Zakładowym Planie Kont nie ujęto konta 290 - „Odpisy aktualizujące należności” skutkiem, czego nie utworzono tego konta w księgach rachunkowych i nie wykazano naliczonych i przypisanych odsetek wynikających z ewidencji podatkowej w łącznej kwocie 84 835,80 zł, co stanowiło naruszenie przepisów art. 20 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm) oraz § 7 ust.2 i § 12 ust. 1 pkt. 1 i 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych. (Dz. U z 2001r. Nr 153, poz.1752) i załącznika Nr 1 do tego rozporządzenia -opis konta 290.
3. Nie naliczono odsetek w wysokości 5 867,31 zł od należności niepodatkowych, w tym:
  - 1) w wysokości 2 580,60 zł z tytułu sprzedaży ratalnej mienia komunalnego (naliczono w toku kontroli),
  - 2) w wysokości 1.000,50 zł z tytułu czynszu najmu lokali mieszkalnych (naliczono w toku kontroli),
  - 3) w wysokości 2 286,21 zł z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste.

Działania takie naruszyły postanowienia zawartych umów oraz stanowiły naruszenie przepisów art.92 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. w związku z przepisami art. 129 ust.1 tej ustawy.

4. W zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych stwierdzono, że:

1) po stronie Wn konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” nie ujmowano:

- a) należności z tytułu dochodów podatkowych i opłat, zwrotu nadpłat, a po stronie Ma nie ujmowano wpłat należności z tytułu podatków i opłat oraz odpisów,
- b) przypisów należności: z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste, sprzedaży ratalnej w wysokości rat przypadających do spłaty na dany rok, czynszów najmu. Po stronie Ma ewidencjonowano tylko wpłaty z tych tytułów.

Nie ewidencjonowanie przypisów i odpisów należności z tytułu dochodów budżetowych, których termin płatności przypada na dany rok budżetowy spowodowało, że na okresy sprawozdawcze konto 221 nie wykazywało sald.

Na koniec roku pod datą 31.12.2004 roku na koncie 221 ujęto kwotę 52 648,71 zł ze znakiem minus. Na podstawie analizy konta stwierdzono, że kwota ta stanowi różnicę pomiędzy kwotą 361 955,74 zł wynikającą ze strony Wn konta 221 na dzień 01.01.2004r. a kwotą zaległości 322 832,14 zł minus nadpłaty 13 525,11 zł zaewidencjonowanych w dniu 31 grudnia 2004 r. na podstawie dowodu PK Nr 148.

Wpływy budżetowe z tytułu podatków i opłat ewidencjonowano na koncie 750 – „Przychody i koszty finansowe” z pominięciem konta rozrachunkowego 221. Wpływy z tytułu dochodów niepodatkowych ujmowano w ewidencji konta 221 w korespondencji z kontem 130 – „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”.

Nieprawidłowe prowadzenie ewidencji konta 221 spowodowało różnice pomiędzy danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2004, a danymi wykazanymi w księgach rachunkowych (podatkowych) i wg danych źródłowych.

2) w zakresie gospodarki kasowej ustalono, że:

- a) pobraną gotówkę z banku do kasy nie księgowano w księgach rachunkowych Wn 101 - „Kasa” i Ma 140 - „Inne środki pieniężne” jako wpływ środków pieniężnych w drodze, tylko na podstawie wyciągu bankowego Wn 101 - „Kasa” Ma 130 - „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”,
- b) na podstawie raportu kasowego RK Nr 4/2004 ustalono, że kasjer nie ujmował w raportach kasowych wpłat i wypłat gotówki w dniu jej dokonywania. Działania takie naruszyły przepisy art. 24 ust. 5 pkt. 3 ustawy o rachunkowości,
- c) w ewidencji konta 140 nie ujmowano obrotów znakami opłaty skarbowej, pomimo że obroty te były ewidencjonowane w raportach kasowych. W ewidencji konta 140 przyjęto na początek roku zakup znaków skarbowych w kwocie 1.500 zł, nie ewidencjonując w ciągu roku wartości sprzedawanych znaków. Na koniec roku konto 140 wykazywało saldo 1.500 zł, podczas gdy z protokołu kontroli kasy przeprowadzonej na dzień 31.12.2004 roku wynikał stan znaków skarbowych:
  - w znakach w wysokości 124,50 zł,
  - w gotówce w wysokości 1 375,50 zł.

3) wpływy za zajęcie pasa drogowego ewidencjonowano na koncie 135 – „Rachunki środków specjalnego przeznaczenia”, zamiast na koncie 131 – „Rachunki bieżące”,

4) po stronie Wn konta 226 – „Długoterminowe należności budżetowe” nie ujmowano przypisów długoterminowych należności z tytułu sprzedanych nieruchomości płatnych w następnych latach w korespondencji z kontem 840 – „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”, a po stronie Ma konta 226 nie ujmowano przeniesienia

długoterminowych należności do krótkoterminowych w korespondencji z kontem 221. Pod datą 31.12.2004 roku zaewidencjonowano poleceniem księgowania PK Nr 129 należności w jednej kwocie 56 090,66 zł, co łącznie z bilansem początkowym (stanem należności na początek roku 2004) dało kwotę należności na koniec 2004 roku 77.464,33 zł. Kwota 56.090,66 zł stanowiła różnicę pomiędzy należnościami długoterminowymi a wpłatami zestawionymi przez Skarbnika. Do konta syntetycznego 226 nie prowadzono ewidencji analitycznej wg dłużników. W czasie kontroli dokonano rozliczenia długoterminowych należności wg aktów notarialnych i dowodów wpłat i ustalono, że na 31.12.2004 roku stan ten winien wynosić 71 453,58 zł. W wyniku rozliczeń ustalono również kwotę zaległości - 3 075,24 zł, podczas gdy w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych j.s.t za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2004 roku wykazano kwotę 3.123,08 zł,

- 5) na koncie 201 – ‘Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami’ ujmowano faktury na koniec każdego kwartału, których termin płatności przypadał na następny okres sprawozdawczy. Przyjęte zasady prowadzenia ewidencji księgowej uniemożliwiły określenie faktycznych należności i zobowiązań w trakcie danego kwartału oraz na koniec każdego miesiąca. Skutkiem powyższego nie wykazano kwoty zobowiązań na dzień 30 czerwca 2004r. na łączną kwotę 1.966,83zł wynikających z faktur na obsługę serwisową systemu informatycznego w zakresie sprzętu i oprogramowania nr:
  - 200/2004 na kwotę 918,07zł,
  - 207/2004 na kwotę 459,50zł,
  - 629/2004 na kwotę 589,26zł.
- 6) nie utworzono kont pozabilansowych 991 – „Planowane dochody budżetowe” i 992 – „Planowane wydatki budżetu” oraz 998 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” i 999 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”, mimo że w Zakładowym Planie Kont takie konta były ujęte.

Powyższe działania były sprzeczne z:

- z zarządzeniem Nr 91/03 Wójta z dnia 30 grudnia 2003r. w sprawie obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych, zakładowego planu kont – opis zasad tworzenia kont 140, 201, 221, 226, 840 i 750, 991, 992, 998, 999 oraz Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej i gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie, stanowiącej załącznik nr 2 do w/w zarządzenia,
- przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych. (opis tworzenia kont – opis zasad tworzenia kont 140, 201, 221, 226, 840 i 750, 991, 992, 998, 999)
- przepisami art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 1, 2, 3, ust 4 pkt 2; ust 5 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

5. W zakresie sporządzania dowodów księgowych:

- 1) w księgach rachunkowych dokonywano zbiorczych zapisów dokonywanych operacji na podstawie poleceń księgowania, które nie zawierały wszystkich cech dowodu księgowego. Polecenia sporządzane przez pracownika księgowości nie zawierały adnotacji o osobach sprawdzających i zatwierdzających dowód do ujęcia w księgach.

- 2) wszystkie badane dowody nie posiadały adnotacji o wskazaniu miesiąca ujęcia dowodów w księgach rachunkowych, brak było również informacji o osobach odpowiedzialnych za te wskazania.

Powyższe było sprzeczne z przepisami art. 20, ust. 3, pkt. 1, 6, art. 21 ustawy o rachunkowości.

5. W zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzanych sprawozdań budżetowych stwierdzono, że:

- 1) w ciągu 2004 roku w księgach rachunkowych na koncie 130 – „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” dokonano szeregu zapisów nazwanych „przeksięgowania” a podstawą tych zapisów były dowody księgowe PK o treści – „przeksięgować z jednej podziałki klasyfikacji budżetowej do drugiej”. Polecenia księgowania nie zawierały informacji o dowodach źródłowych, na podstawie których dokonano tych przeksięgowań oraz o przyczynach tych operacji. Wszystkie polecenia PK zostały podpisane tylko przez pracownika ds. księgowości, nie zawierały adnotacji o osobach sprawdzających i zatwierdzających dowody księgowe do ujęcia w księgach rachunkowych, co stanowiło naruszenie przepisów art. 21 ust. 1 pkt. 6 ustawy o rachunkowości.

Na podstawie w/w dowodów PK i dowodów źródłowych (faktur, poleceń przelewów) i uchwał budżetowych inspektorzy kontroli ustalili, że przeksięgowania dotyczyły wydatków, które w dacie ich realizacji przekraczały kwoty zaplanowane w budżecie i tak:

- a) poleceniem księgowania PK Nr 13 przeksięgowano pod datą 31.03.04r. kwoty wydatków w niżej podanych podziałkach klasyfikacji budżetowej:

Klasyfikacja budżetowa	plan	wykonanie przed wyksięgowaniem,	przekroczenie wykonania	wyksięgowano kwotę	wykazano w Rb-28S
130/80195/4210,	5 200,00 zł	9 961,70 zł	4 761,70 zł	4 789,74 zł	5 200,00 zł
130/90003/4300,	1 500,00 zł	2 469,00 zł	969,00 zł	1 085,80 zł	1 383,00 zł
130/85412/4430,	0,00 zł	100,00 zł	100,00 zł	100,00 zł	0,00 zł
130/85412/4300,	5 000,00 zł	9 914,19 zł	4 914,19 zł	4 140,00 zł	4 914,00 zł
130/85412/4300,	5 000,00 zł	9 914,19 zł	4 914,16 zł	860,00 zł	4 914,00 zł
130/60016/4430,	0,00 zł	1 495,00 zł	1 495,00 zł	1 495,00 zł	0,00 zł

W toku kontroli Skarbnik wyjaśniła, że *pierwsze przekroczenie w dz. 801 rozdział 801195 § 4210 w kwocie 4.761,70 zł powstało na skutek zakupu pojemników do selekcji zbiórki odpadów dla poszczególnych szkół. Drugie dotyczy wydatkowania środków na oczyszczanie wsi przekroczenie w kwocie 969,00 zł. Trzecie to ubezpieczenie młodzieży w trakcie organizowanych ferii zimowych – przekroczenie w kwocie 100,00 zł. Czwarte i piąte to wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi na terenie gminy – kwota 4 914,19 zł. Ostatnie dotyczy opłacenia ubezpieczenia dróg gminnych bez zaplanowanych środków. W związku z wprowadzeniem księgowości w system komputerowy przekroczenia w/w zostały zauważone po czasie, kiedy to nie można było zwiększyć planu w tych pozycjach.*

W/w kwoty wyksięgowanych wydatków zaksięgowano w niżej przedstawionych podziałkach klasyfikacji, czym zwiększono wydatki:

Klasyfikacja budżetowa	plan	wykonanie przed zaksięgowaniem	zaksięgowano kwotę	wykonanie w Rb-28S
130/90003/4210,	13 500 zł	2 073,68 zł	1 085,80 zł	8 809,00 zł
130/90003/4210,	13 500 zł	2 073,68 zł	4 789,74 zł	8 809,00 zł
130/85412/4210,	7 500 zł	3 252,52 zł	100,00 zł	7 493,00 zł
130/85412/4210,	7 500 zł	3 252,52 zł	4 140,00 zł	7 493,00 zł
130/90003/4210,	13 500 zł	2 073,68 zł	860,00 zł	8 809,00 zł
130/75023/4430	13 100 zł	3 537,70 zł	1 495,00 zł	5 032,00 zł

b) poleceniem księgowania PK Nr 53 przebiegano pod datą 30.06.04r. kwoty w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

Klasyfikacja budżetowa	plan	wykonanie przed wyksięgowaniem,	przekroczenie wykonania	wyksięgowano kwotę	wykazano w Rb-28S
130/75095/4300,	22 000 zł	23 529,25 zł	1 529,25 zł	1 589,00 zł	21 940,00 zł
130/80195/4210,	5 200 zł	10 222,64 zł	5 022,64 zł	9 961,70 zł	261,00 zł
130/85412/4430,	0,00 zł	100,00 zł	100,00 zł	100,00 zł	0,00 zł
130/85412/4300,	5 000 zł	9 914,19 zł	4 914,19 zł	4 147,48 zł	4 953,00 zł
130/85412/4300,	5 000 zł	9 914,19 zł	4 914,19 zł	813,35 zł	4 953,00 zł

W niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej zwiększono wykonanie wydatków i tak:

Klasyfikacja budżetowa	plan	wykonanie przed zaksięgowaniem	zaksięgowano kwotę	wykazano w Rb-28S
130/60016/4210,	113 650 zł	64 934,34 zł	9 961,70 zł	74 896,00 zł
130/75095/4430,	20 000 zł	11 509,00 zł	1 589,00 zł	13 098,00 zł
130/85412/4210,	7 500 zł	3 252,52 zł	100,00 zł	7 500,00 zł
130/80113/4300,	260 000 zł	128 421,48 zł	813,35 zł	129 235,00 zł
130/85412/4210,	7 500 zł	3 252,52 zł	4 147,48 zł	7 500,00 zł

c) poleceniem księgowania PK Nr 76 polecono przebiegować pod datą 30.09.04 r. następujące kwoty wydatków wskazanych w podanych poniżej podziałkach klasyfikacji budżetowej i tak:

Klasyfikacja budżetowa	plan	wykonanie przed wyksięgowaniem,	przekroczenie wykonania	wyksięgowano kwotę	wykazano w Rb-28S
130/75101/4120	30,00 zł	30,51 zł	0,51 zł	0,51 zł	30,00 zł
130/85412/4430	0,00 zł	100,00 zł	100,00 zł	100,00 zł	0,00zł
130/85154/4300	39 787,00 zł	47 603,75 zł	7 816,75 zł	7 816,75 zł	39 787,00 zł
130/75095/4300	34 000,00 zł	34 157,59 zł	157,59 zł	157,59 zł	34 000,00 zł
130/60016/4210	133 650,00 zł	135 508,77 zł	1 858,77 zł	1 876,77 zł	133 632,00 zł

W księgach rachunkowych niżej wymienionych zwiększono wykonanie wydatków i tak:

Klasyfikacja budżetowa	plan	wykonanie przed zaksięgowaniem	zaksięgowano kwotę	wykazano w Rb-28S
130/75101/4110,	225,00 zł	143,53 zł	0,51 zł	144,00 zł
130/92695/4430,	3 700,00 zł	2 990,00 zł	100,00 zł	3 090,00 zł
130/85154/4210,	33 000,00 zł	19 688,26 zł	7 816,75 zł	27 505,00 zł
130/75095/4210,	34 000,00 zł	28 833,25 zł	157,59 zł	28 991,00 zł
130/60016/4300,	198 546,00 zł	178 312,14 zł	1 876,77 zł	180 189,00 zł

Poleceniem księgowania PK Nr 91 polecono „wksięgować” pod datą 1.10.04 r. w/w kwoty wydatków w te same podziały klasyfikacji budżetowej z której zostały wyksięgowane dnia 30.06.04r.

Skarbnik wyjaśniła, że wyksięgowała w/w kwoty wydatków z powodu przekroczenia planu. Przekroczenia w w/w kwartalach wg zestawień wynikają z faktu wprowadzenia księgowości w system komputerowy oraz braku informacji odpowiedzialnych pracowników o zwiększeniu w wymienionych pozycjach planów wydatków. Uważała, iż jest prawidłowo i miała pełne zaufanie do podległych pracowników wykonujących zadania z zakresu księgowania. Jednakże po stwierdzeniu wspomnianych przekroczeń plany wydatków zostały zwiększone i na 31.12.2004 r. takie błędy już nie wystąpiły.

Zmian w budżecie w podziałkach klasyfikacji, w których wystąpiły przekroczenia planu wydatków dokonano zarządzeniem Nr 141/04 Wójta z dnia 23 września 2004 r. w sprawie zmian w układzie wykonawczym budżetu gminy na rok 2004 oraz planie finansowym. Stanowiło to naruszenie zasad dokonywania wydatków określonych przepisami art. 26 ust. 1 pkt. 2, art. 28 ust. 1 oraz 92 pkt 3 w związku z art. 129 ust 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych oraz przepisów art. 24 ust 4 pkt 1 i 2 oraz ust. 5 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

- 2) Urząd nie sporządził jednostkowych sprawozdań: Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych oraz sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków za okres od początku roku do 31 grudnia 2004r. według wzorów tych sprawozdań określonych w załączniku nr 10 i 16 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
- 3) w sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych oraz Rb-27S z wykonania planu dochodów sporządzonych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2004 roku niezgodnie ze stanem faktycznym wykazano dane dotyczące skutków finansowych udzielonych przez gminę ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień w podatku:

a) od nieruchomości	
- wg. sprawozdań:	wg danych ewidencyjnych
87.751,00 zł	75.905,76 zł
b) rolnym	
- wg. sprawozdań:	wg danych ewidencyjnych
16.860,00 zł	11.141,10 zł

Powyższe było niezgodne z przepisami § 3 ust 1 pkt 10 załącznika nr 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

6. W zakresie ewidencjonowania i realizacji dochodów z tytułu podatku od środków transportowych stwierdzono, że:
  - 1) w dzienniku obrotów należności nieprzypisanych podatku od środków transportowych ewidencjonowano wpłaty podatku wnoszone przez podatników zarówno w terminie jak i po terminie płatności podatku,
  - 2) w dzienniku obrotów należności przypisanych dokonywano przypisów tylko należności z tytułu podatków umorzonych, zamiast przypisywać wszystkie należności z tytułu niezapłaconych w terminie rat podatków,
  - 3) organ podatkowy nie wystawiał decyzji określających wysokość zaległości dla podatników, którzy nie wpłacili podatku w terminie,
  - 4) nie korzystano w 2004 roku z danych Starostwa Powiatowego w Słupcy w zakresie ewidencji pojazdów i tym samym nie przestrzegano zasady powszechności opodatkowania,
  - 5) w 3 przypadkach nie weryfikowano deklaracji podatników pod kątem prawidłowości zastosowania stawki i naliczenia podatku wynikiem czego:
    - a) 1 podatnik - w deklaracji na druku DT-1 wykazał dwa samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej pow. 9 ton i poniżej 12 t., nabyte w dniu 08.07.2004r. i zastosował połowę stawki tj. w kwocie 510,00 zł, zamiast zastosować stawkę proporcjonalnie do ilości miesięcy w których podatnik posiadał pojazd tj. $1.020,00 \text{ zł} : 12 \text{ m-cy} \times 5 \text{ m-cy} = 425,00 \text{ zł}$.
    - b) 1 podatnik - w deklaracji na druku DT-1/A wykazał samochód ciężarowy o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton bez podania liczby osi pojazdu,

- c) 1 podatnik - wykazał w deklaracji na druku DT-1 samochód ciężarowy o dopuszczalnej masie całkowitej 25 t. i zastosował stawkę 1.580,00 zł (stawka dla pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej nie mniej niż 23 ton do mniej niż 25 ton, zamiast stawki 1.590,00 zł (stawka dla pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej nie mniej niż 25 ton),

Działaniem takim naruszono przepisy

- § 3 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 50, poz. 511 ze zm.)
- art. 21 § 3, art. 272, art. 274 § 1 i art. 281 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. (Dz. U. Nr 137 poz. 926 ze zm.)

7. W zakresie realizacji dochodów z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste stwierdzono, że:

- 1) nie prowadzono czynności zmierzających do rozwiązania umów użytkowania wieczystego gruntów pomimo, że użytkownicy nie zabudowali działek w terminach określonych w umowach. Dotyczy to sześciu działek o numerach ewidencyjnych: 524/4;1091; 1114; 1104; 1078; 1089. Działanie takie naruszyło przepisy art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. Nr 46, poz. 543 ze zm.), art. 240 ustawy z dnia 23 kwietnia Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.) w związku z art. 30 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.),
- 2) dopuszczono do przedawnienia należności z lat 1998 – 2001 z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste w łącznej kwocie 1.595,89zł. Termin przedawnienia określa art. 118 ustawy Kodeks cywilny, zgodnie z którym dla roszczeń o świadczenie okresowe termin przedawnienia wynosi 3 lata.

8. W zakresie ewidencjonowania druków ścisłego zarachowania ustalono, że w Urzędzie używano kart drogowych, które nie zostały zaewidencjonowane jako druki ścisłego zarachowania, pomimo, że w załączniku nr 1 do Zarządzenia Nr 91/03 Wójta w sprawie obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych (rozdział I § 1 pkt 7) wskazano te dowody jako druki ścisłego zarachowania. W trakcie kontroli druki te zostały zaewidencjonowane w ewidencji druków ścisłego zarachowania.

9. Siedem faktur i rachunków ujętych w raporcie kasowym RK Nr 4/2004 nie zawierało daty wpływu, co stanowiło naruszenie § 6 ust. 11 Instrukcji kancelaryjnej, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz. 1319 ze zm) oraz ustalenia Instrukcji obiegu dokumentów księgowych. W czasie kontroli podjęto działania w celu ewidencjonowania wszystkich faktur i rachunków i nadawania im dat wpływu.

10. W umowach ubezpieczenia zawartych w dniach: 23.03.2004r. i 29.12.2003r. jako stronę wskazano Urząd, zamiast Gminę, co stanowiło naruszenie art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz.1591 ze zm.).

11. Przy rozliczaniu zagranicznej podróży służbowej Sekretarza - polecenie wyjazdu służbowego nr 1/2004 stwierdzono, że:

- 1) nie dołączono wniosku o zaliczkę na kwotę 634,19 zł, mimo iż z polecenia wynika, że zaliczkę wypłacono w dniu 20.01.2004r.,

- 2) rozliczenie nie zawierało: daty przedłożenia w/w rozliczenia, podpisu, ilości diet i przelicznika diet wg kursu walut,
- 3) na wyjazd służbowy wystawiono dwa polecenia wyjazdu służbowego (nr 12 z dnia 23.01.2004r. i nr 1/2004 z dnia 20.01.2004r.)

Było to niezgodne z przepisami § 13 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1991),

11. W zakresie przeprowadzenia i udokumentowania rozliczenia inwentaryzacji pozostałych środków trwałych stwierdzono naruszenie ustaleń zawartych w Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie ustalonej w załączniku Nr 4 do zarządzenia Nr 91/03 Wójta z dnia 30 grudnia 2003 roku a mianowicie:

- 1) w arkuszach spisu z natury znajdują się przedmioty-wyposażenie, które nie zostały prawidłowo wycenione,
- 2) arkusze nie zawierały podpisów osób: materialnie odpowiedzialnych, wyceniających i sprawdzających pomimo, że w Instrukcji (§ 15 pkt 6) wskazano jakie osoby zobowiązane były do złożenia podpisów,
- 3) arkusze nie były zaewidencjonowane jako druki ścisłego zarachowania, co było niezgodne z postanowieniami Instrukcji,
- 4) nie sporządzono na piśmie rozliczenia inwentaryzacji, pomimo, że ustalone zostały zasady rozliczenia w § 16 Instrukcji,
- 5) w ewidencji szczegółowej ilościowo-wartościowej pozostałych środków trwałych w użytkowaniu dokonywano wielu skreśleń i poprawek w formie zamazywań, które nie zawierały adnotacji o dacie i przyczynach skreśleń, co stanowiło naruszenie art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

12. Projekty planów finansowych jednostek organizacyjnych Gminy na 2004 rok były sporządzane przez Wójta, zamiast przez kierowników tych jednostek, co było sprzeczne z przepisami art. 125 ust. 2 i 126 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

13. W zakresie realizacji wydatków GFOŚiGW ustalono, że:

- 1) z rachunku bankowego GFOŚiGW przelano środki tego funduszu na rachunek bieżący budżetu w łącznej wysokości 918.000,00 zł,
- 2) odsetki z rachunku bankowego GFOŚiGW w wysokości 10 006,68 zł nie zostały przekazane na rachunek budżetu gminy.

Działania takie naruszyły przepisy:

- art. 406 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 ze zm.),
- art. 4 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1996)

Odpowiedzialność za powstałe nieprawidłowości ponoszą pracownicy w zakresie wykonywanych przez nich czynności oraz Wójt i Skarbnik poprzez nienależyte wypełnianie obowiązków wynikających z przepisów prawa.

Przedstawiając Panu Wójtowi ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej w tym poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Przeprowadzać kontrole w nadzorowanych jednostkach organizacyjnych zgodnie z wymogami art. 46 i 47 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz.2104), która weszła w życie z dniem 1.01.2006r. Kontrolą tą należy objąć w każdym roku co najmniej 5% wydatków tych jednostek.
2. Zobowiązać Skarbnika Gminy do przestrzegania zasad funkcjonowania kont określonych przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752 ze zm.) oraz ustaleniami zawartymi w Zakładowym Planie Kont a w szczególności:
  - 1) uzupełnić wykaz kont o konto 290 - „Odpisy aktualizujące należności”, które służyć ma do ewidencji naliczonych i przypisanych odsetek od zaległości nie wpłaconych do końca roku,
  - 2) utworzyć i prowadzić konta: 991, 992, 998 i 999,
  - 3) przestrzegać obowiązku ujmowania na koncie 221 w korespondencji z kontem 750 przypisu należnych podatków i opłat, dochodów z majątku gminy, których termin płatności przypada na dany rok budżetowy. Po stronie Wn tego konta księgować przypisane należności z tytułu dochodów i zwrot nadpłat z tytułu nienależnie wpłaconych lub orzeczonych do zwrotu. Po stronie Ma księgować wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia uprzednio przypisanych należności), a także naliczone należne podatnikowi odsetki z tytułu nieterminowego zwrotu nadpłaty,
  - 4) na koncie 226 ujmować po stronie Wn przypisanie długoterminowych należności z tytułu przychodów przyszłych okresów płatnych w następnych latach w korespondencji z kontem 840. Po stronie Ma konta 226 ujmować przeniesienie długoterminowych należności z tytułu dochodów do krótkoterminowych (Wn konta 221) w wysokości raty należnej za dany rok budżetowy (zapis równoległy Wn 840, Ma 750),
  - 5) na koncie 201 ewidencjonować wszelkie rozrachunki z tytułu dostaw, robót i usług. Zaprowadzić ewidencję szczegółową do tego konta wg poszczególnych kontrahentów, co pozwoli na ustalenie należności i zobowiązań w podziale wymaganym w sprawozdaniach budżetowych,
  - 6) doprowadzić do zgodności przyjętych w jednostce zasad prowadzenia kasy i obrotu znakami wartościowymi (znaki skarbowe). Raporty kasowe sporządzać zgodnie z zasadami określonymi w Instrukcji kasowej,
  - 7) na koncie 140 ewidencjonować na bieżąco środki pieniężne znajdujące się między kasą jednostki a jej rachunkami bankowymi. Wpłaty z kasy na rachunek bankowy księgować Wn 140 Ma 101, zaś po stronie Ma konta 140 księgować pod datą wyciągu bankowego wpływ środków pieniężnych w drodze, w korespondencji z kontem 130.
3. Jako podstawę zapisu w księgach rachunkowych stosować dowody księgowe ustalone przez kierownika w przepisach wewnętrznych i zgodne z przepisami ustawy o rachunkowości (art. 20 - 22).

4. Sprawozdania budżetowe sporządzać według zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 sierpnia 2005r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 170, poz. 1426).
Dokonać korekty sprawozdania Rb-PDP, za okres od początku roku do 31.12.2004 r. (w formie elektronicznej i dokumentu) i przesłać do Ministerstwa Finansów za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.
5. Ewidencję podatku od środków transportowych prowadzić zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 50, poz. 511 ze zm.). Weryfikować składane przez podatników deklaracje pod kątem prawidłowości zastosowania stawki, naliczenia podatku i zgodności z danymi ewidencji pojazdów. Dokonać weryfikacji danych dotyczących środków transportowych znajdujących się w ewidencji organu podatkowego z ewidencją pojazdów Starostwa Powiatowego w Słupcy celem zachowania powszechności opodatkowania. Wydawać decyzje określające wysokość zobowiązania podatkowego, jeżeli organ podatkowy stwierdzi, że podatnik mimo ciężącego na nim obowiązku nie zapłacił w całości lub części podatku, podjąć działania egzekucyjne w stosunku do podatników, którzy nie dokonali zapłaty należnego podatku w terminie.
6. W zakresie użytkowania wieczystego:
  - 1) podjąć działania zmierzające do wyegzekwowania ustaleń zawartych w umowach oddania gruntów w użytkowanie wieczyste,
  - 2) nie dopuszczać do przedawnienia zaległości z tytułu użytkowania wieczystego poprzez wzywianie dłużników do zapłaty, a w przypadku braku reakcji na wezwanie kierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego.
7. Spowodować prowadzenie ewidencji druków ścisłego zarachowania, w tym arkuszy spisu z natury i kart drogowych w sposób określony w przepisach wewnętrznych.
8. W zawieranych umowach jako stronę wskazywać Gminę, reprezentowaną zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.
9. Zapewnić rozliczanie kosztów podróży służbowych zgodnie z przepisami prawa. Do wypłaty akceptować wyłącznie polecenia wyjazdu służbowego, sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym. Zobowiązać pracowników, do rzetelnego wypełniania przedkładanych rachunków kosztów podróży służbowych.
10. Nakazać przeprowadzanie i rozliczanie inwentaryzacji składników majątkowych zgodnie z Instrukcją inwentaryzacyjną.
11. Zobowiązać kierowników jednostek organizacyjnych do sporządzania projektów planów finansowych na zasadach określonych przepisami art.185 ust. 2 i 186 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249 poz. 2104). Dyrektorów placówek oświatowych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) zobowiązać do przedłożenia do zaopiniowania projektu planu finansowego szkoły radzie pedagogicznej (art. 41 ust. 2 pkt 2), a także radzie szkoły w przypadku, gdy w danej szkole taka rada działa (art. 50 ust. 2 pkt 2).
12. Środki gminnego funduszu przeznaczać na zadania uchwalane corocznie przez Radę w planie finansowym GFOŚiGW z uwzględnieniem przepisów art. 406 ustawy Prawo ochrony środowiska.

13. Odsetki z rachunku bankowego GFOŚiGW corocznie przekazywać na rachunek budżetu Gminy.
14. Wydatków budżetowych dokonywać według zasad określonych w przepisach art. 34, 35 i 138 pkt. 3 w związku z art. 189 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, która weszła w życie z dniem 1.01.2006r.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu

(-) Mieczysław Klupczyński

Otrzymuje do wiadomości:
Rada Gminy Strzałkowo